

Vergaderjaar 2020–2021

34 682

Nationale Omgevingsvisie

Nr. 76

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 november 2020

In de bij het VAO over de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) op 29 oktober jl. (Handelingen II 2020/21, nr. 18, VAO NOVI) ingediende motie (Kamerstuk 34 682, nr. 60) constateert de heer Van Gerven dat in het klimaatakkoord (Kamerstuk 32 813, nr. 193) is afgesproken dat wordt gestreefd naar een evenwichtige eigendomsverdeling, waarbij de lokale omgeving (burgers en bedrijven) voor 50% eigenaar worden van de energieproductie van het lokale energieproject. De heer Van Gerven verzoekt om na te gaan hoe publieke en collectieve lokale initiatieven voor duurzame energie een grotere kans kunnen krijgen.

In een ordedebat op 3 november jl. vroeg de heer Van Nispen hoe deze motie zal worden uitgevoerd (Handelingen II 2020/21, nr. 19, stemmingen).

Onder publieke en lokale initiatieven voor duurzame energie versta ik in dezen publieke initiatieven en initiatieven van burgers en lokale bedrijven, die samen hun dorp of stad duurzamer willen maken door de opwek van duurzame elektriciteit.

Deze initiatieven dragen direct en indirect bij aan de doelen van het kabinet. Ze kennen echter de nodige uitdagingen om succesvol van de grond te komen. Daarom is het belangrijk dat initiatiefnemers worden ondersteund. Naast het Rijk spelen ook gemeenten hier een belangrijke rol in. In dat verband zie ik goede voorbeelden in Súdwest-Fryslân en Noord-Holland (bijvoorbeeld de «Handreiking praktijk: lokale initiatieven en eigendom» van de Regionale Energiestrategieën (RES'en) Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid).

De uitvoering van de motie-Van Gerven stem ik af met de Minister van Economische Zaken en Klimaat. In de eerste plaats zal ik u een overzicht geven van aantallen en aard van deze initiatieven. Hierbij maak ik gebruik van de Lokale Energie Monitor van HIER Opgewekt. Vervolgens ga ik na welke nationale knelpunten de in de motie genoemde initiatieven ervaren. Hiervoor sluit ik onder meer aan bij het onderzoek dat

het Nationaal Programma RES in december gaat uitvoeren naar de stand van zaken in de RES'en. Hiermee sluit ik ook aan bij de uitvoering van motie met Kamerstuk 32 813, nr. 592 (motie van de leden Dik-Faber en Sienot over de doelstelling van 50% lokaal eigendom van hernieuwbare energie) en motie met Kamerstuk 35 570 XIII, nr. 49 (motie van het lid Bruins c.s. over het borgen van financiële participatie bij hernieuwbare energieprojecten).

Het Rijk ondersteunt de genoemde initiatieven nu al, onder meer door tussenkomst van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, de Rijksbijdrage in het Ontwikkelfonds voor energiecoöperaties, de Participatiecoalitie en als medeopdrachtgever van het Nationaal Programma RES.

Met het uit het onderzoek voortkomende overzicht van knelpunten zal ik nagaan in hoeverre deze ondersteuning voldoet, aanpassing of uitbreiding behoeft en op welke wijze hier in zou kunnen worden voorzien.

In de eerste Voortgangsbrief van de NOVI (voor de zomer van 2021) informeer ik u over de uitkomsten van deze verkenning.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

Vergaderjaar 2020–2021

34 682

Nationale Omgevingsvisie

Nr. 60

MOTIE VAN HET LID VAN GERVEN

Voorgesteld 29 oktober 2020

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het gewenst is dat met name lokale publieke en collectieve initiatieven rond de energietransitie worden gestimuleerd;

constaterende dat ook de RES'en inzetten op 50% lokale publieke en collectieve initiatieven rond de energietransitie;

verzoekt de Minister, te onderzoeken op welke wijze publieke en collectieve lokale initiatieven rond energietransitie een grotere kans kunnen krijgen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Van Gerven

Vergaderjaar 2020–2021

32 813

Kabinetsaanpak Klimaatbeleid

Nr. 592

GEWIJZIGDE MOTIE VAN DE LEDEN DIK-FABER EN SIENOT TER VERVANGING VAN DIE GEDRUKT ONDER NR. 585

Voorgesteld 13 oktober 2020

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in het klimaatakkoord is afgesproken dat HET STREVEN IS DAT 50% van de productie van hernieuwbare energie op land in eigendom van de lokale omgeving moet komen;

overwegende dat mede-eigenaarschap van zonne- en windprojecten past bij de sociaalmaatschappelijke transitie die de energietransitie ook is en belangrijk is voor het draagvlak;

overwegende dat er tal van burgerinitiatieven zijn, bijvoorbeeld in de vorm van energiecoöperaties, die hier invulling aan zouden kunnen en willen geven;

overwegende dat in de concept-RES'en nog weinig aandacht is voor deze financiële participatie en het realiseren van de doelstelling van 50% lokaal eigendom in 2030, maar dat er wel het voornemen is de realisatie van deze doelstelling handen en voeten te geven;

verzoekt de regering, te bevorderen dat in de uitwerking van de concept-RES'en HET STREVEN NAAR 50 procent lokaal eigendom van hernieuwbare energie concreet wordt ingevuld, waarbij energiecoöperaties worden ondersteund in de ontwikkeling en professionalisering, goede voorbeelden worden gedeeld en de energie wordt benut die er is bij de talloze burgerinitiatieven,

en gaat over tot de orde van de dag.

Dik-Faber
Sienot

Vergaderjaar 2020–2021

35 570 XIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII) voor het jaar 2021

Nr. 49

MOTIE VAN HET LID BRUINS C.S.

Voorgesteld 5 november 2020

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het Klimaatakkoord uitgaat van een evenwichtige eigendomsverdeling in een gebied waarbij gestreefd wordt naar 50% eigendom van de productie van de lokale omgeving (bewoners en bedrijven);

constaterende dat de Noordelijke Rekenkamer een onderzoek heeft uitgevoerd naar de verdeling van kosten en baten van duurzame energieprojecten, waarbij geconcludeerd wordt dat vanuit het omgevingsrecht provincies en gemeenten vrijwel geen bevoegdheden hebben om compensatie en financiële participatie af te dwingen;

verzoekt de regering, in samenwerking met IPO en VNG decentrale overheden actiever te ondersteunen in het kunnen borgen van financiële participatie bij hernieuwbare-energieprojecten, bijvoorbeeld met standaarden en best practices, te bezien of hiervoor aanvullend juridisch instrumentarium nodig is, en de Kamer over de voortgang in het voorjaar 2021 te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Bruins
Dik-Faber
Agnes Mulder
Sienot
Harbers
Van der Lee
Moorlag